

Kitaabka Daanyeel - Lixdanaad

Ducadii Daanyeel iyo Sirta Boqortooyada Siddeedaad: Muujin ku Saabsan Maalmaha Ugu Dambeeya

Jeff Pippenger
2024-01-24

Cutubyada toddoba iyo tobnaad iyo siddeed iyo tobnaad ee Muujintii, malaa'ig ayaa Yooxanaa u keenta muujinta xukunka baabtiisnimada. Faahfaahinta burburka xukunkeeda ugu dambeeya, boqortooyooyinka waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah ayaa lagu matalay.

Oo halkan waxaa ku jirta caqligii xigmadda leh. Toddobada madax waa toddoba buurood oo ay naagtu ku fadhido. Waxaana jira toddoba boqor: shan waa dhaceen, mid baa jira, kan kalena weli ma iman; oo markuu yimaado, waa inuu sii jiro wakhti gaaban. Bahalkii jiray oo haatan aan jirin, isagu waa kii siddeedaad, oo wuxuu ka mid yahay toddobadii, wuxuuna ku socdaa halaag. Muujintii 17:9–11.

Yooxanaa waxaa ruux ahaan loo gaadhsiiyey sannadkii 1798, halkaas oo lagu amray in toddobada madax ee bahalkii qaaday naagtii baadariga ay ahaayeen toddoba boqor. Boqor waa boqortooyo, boqortooyaduna sidoo kale waa madax ku jirta waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Sannadkii 1798, shan boqortooyo ayaa dhacday, midna markaasay talinaysay. Boqortooyo toddobaad weli waxay ahayd mustaqbal, waxaana ay ku matalnayd toban boqor. Dabadeed Yooxanaa waxaa lagu wargeliyey in boqortooyada siddeedaad ay ahayd bahalkii baadariga, oo ka mid ahaa toddobada. Baadarinimadu waxay ahayd boqortooyadii shanaad, waxaana ku dhacay dhaawac dhimasho ah, sidaas darteed marka dhaawaceeda dhimashada ahi bogsado, waxay markaas noqotaa madaxii siddeedaad ee ka mid ah toddobada.

Daaniyeel cutubka labaad afarta boqortooyo ee ugu horraysa waa Baabuloon, Maado-Faaris, Giriig iyo Rooma. Afartaas boqortooyo ee dhabtu waxay kaloo matalaan afar boqortooyo oo ruuxi ah, oo wadajir ahaan waxay qeexayaan siddeeda boqor, ama madaxyada, ee Muujintii toddoba iyo tobnaad, waayo Ciise had iyo goor dhammaadka wax buu ku tusaaleeyaa bilowga wax. Daaniyeel cutubka labaad waa xuska ugu horreeya ee boqortooyooyinka wax sii sheegidda Baybalka, Muujintii toddoba iyo tobnaadna waa kan ugu dambeeya, sidaas daraaddeed waa inay iswaafaqaan, waayo Ilaah weligiis isma beddelo.

Boqortooyadii shanaad ee dhacday sannadkii 1798 waxay ahayd Baabuloonkii ruuxiga ahaa, kaas oo ah baabtinimada. Boqortooyadii lixaad ee xukunka haysay sannadkii 1798 waxay ahayd boqortooyadii laba-geesoodka lahayd oo uu tusaale u ahaa boqortooyadii laba-geesoodka lahayd ee reer Maaday iyo Faaris. Boqortooyada toddobaad, oo ka kooban toban boqor, kuwaas oo sannadkii 1798 aan weli iman, waa dowladdii hal-adduun ahayd, taas oo uu tusaale u ahaa Giriigga, oo ahayd dowladdii hal-adduun ee Aleksandar Weyne. Madaxii siddeedaad, oo ka mid ahaa toddobada, wuxuu ahaa boqortooyadii shanaad oo heshay dhaawac dilaa ah, hase yeeshee mar kale noolaatay markii dhaawacii dilaaga ahaa la bogsiiyey.

Xukunka dhillaysiga weyn waxay ku dhacdaa “saacadda” qalalaasaha sharciga Axadda, taas oo ah muddo waqti ah oo ka bilaabmaysa sharciga Axadda ee Maraykanka oo sii socota taariikhda oo dhan ilaa albaabka tijaabada aadanaha xirmo. “Saacadda”as, oo Daanyeel lagu aqoonsaday inay tahay “maalmihii boqorradan”, Ilaah wuxuu dhisi doonaa boqortooyadiisa. “Saacadda”as ayaa roobka dambe lagu shubayaa.

“Roobka dambena waxay ku soo degaysaa kuwa daahirka ah—markaasna dhammaantood way heli doonaan sidii hore.

“Marka afarta malaa’ig sii daayaan, Masiixu wuxuu dhisi doonaa boqortooyadiisa. Roobka dambe ma helo qofna marka laga reebo kuwa samaynaya wax kasta oo ay kari karaan.” Spalding and Magan, 3.

Daadashada roobka dambe waa mid tartiib-tartiib u socota, waayo waxay la jaanqaaddaa xukunka, xukunkuna waa mid tartiib-tartiib u socda. Millerites-ku waxay garteen inay ku nool yihiin cagaha sanamka ku xusan Daanyeel cutubka labaad. Waxay rumaysnaayeen in Rooma ay ahayd boqortooyadii ugu dambaysay ee dhulka, wayna ku saxsanaayeen, hase ahaatee fahamkoodu wuu koobnaa.

“Maalmaha boqorradan” waxay ka dhacaan taariikhda boqortooyada Rooma, hase yeeshee ma aha taariikhda Roomaankii jaahiliga ahaa ama Roomaankii baadariga ahaa; waa taariikhda Rooma casriga ah. Millerites-ku waxay u tixgeliyeen Roomaankii jaahiliga ahaa iyo Roomaankii baadariga ahaa inay yihiin hal boqortooyo, oo sidaas yeelayna waxay adeegsadeen tuduc ka mid ah kitaabka Ezekiel oo ku saabsan boqorkii ugu dambeeyey ee Yahuudah (Zedekiah), si ay u taageeraan fahamkooda.

Oo adiguna, amiirka nijaasta ah oo sharrowga leh ee reer binu Israa’iil, kaasoo maalintiisii timid, markii xumaantu dhammaan doonto, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Qaad cimaamadda, oo ka qaad taajka; waxanu sidan ahaan doonin mar dambe: kor u qaad kan hooseeya, oo hoos u dhig kan sarreeya. Anigu waan afgembiyi doonaa, afgembiyi doonaa, afgembiyi doonaa, taas; oo mar dambe jiri mayso, ilaa uu yimaado kii xaqa u leh; oo aniguna waan siin doonaa isaga. Yexesqeel 21:25–27.

Laga bilaabo Sidqiyaah waxaa jiri lahaa saddex boqortooyo oo “la afgembin doono,” kuwaas oo horseedi lahaa Masiixa, kan ay “xaqiisu tahay,” inuu xukumo. Baabuloon, Medo-Faaris, iyo Giriig dhammaantood waa la afgembin lahaa ilaa boqortooyadii Rooma; intii lagu jiray taariikhda boqortooyadaas afraadna, Masiixu wuu iman lahaa oo wuxuu dhisi lahaa boqortooyo. Isagu sidaas qudhiisu wuu sameeyey.

Kii ugu horreeyey kuwii si degdeg ah quruunta u horseeday halaag wuxuu ahaa Sidqiyaah, oo ahaa boqorkoodii. Isagoo gebi ahaanba ka tegey talooyinkii Rabbiga ee nebiyada loo soo dhiibay, isagoo illoobay dayntii mahadnaqa ahayd ee uu ku lahaa Nebukhadnesar, isagoo jebiyey dhaartiisii adkayd ee daacadnimada oo uu ku maray magaca Rabbiga ah Ilaaha reer binu Israa’iil, boqorkii Yahuudah wuxuu ku caasiyey nebiyada, kii u samafalay, iyo Ilaahiisaba. Isagoo ku kibiraya waxmarnimadii xigmaddiisa, ayuu gargaar uga doontay cadawgii hore ee barwaaqada Israa’iil, “isagoo ergooyinkiisii u diraya Masar, inay isaga

siiyaan fardo iyo dad badan.”

“‘Miyuu liibaani doonaa?’ ayuu Rabbigu ka weyddiiyey kii sidaas u khiyaaneeyey aaminimo kasta oo quduus ah; ‘ma baxsan doonaa kii waxyaalahan sameeya? mise axdiga wuu jebin doonaa, dabadeedna waa la samatabbixin doonaa? Sida aan u noolahay, ayaa Sayidka Rabbiga ahi leeyahay, hubaal meeshuu joogo boqorkii isaga boqor ka dhigay, kii uu dhaartiisii quudhsaday, oo kii uu axdigiisii jebiyey, xataa isaga la jirkiisa, bartamaha Baabuloon gudaheeda ayuu ku dhiman doonaa. Fircoonaa, isagoo wata ciidankiisa xoogga badan iyo dadkiisa tirada badan, dagaalka waxba uma tari doono isaga: ... maaddaama uu dhaarta quudhsaday isagoo axdiga jebinaya, bal eeg, isagoo gacantiisa bixiyey oo waxyaalahan oo dhan sameeyey, ma baxsan doono.’ Yexesqeel 17:15–18.

“Maalintii xisaabta ugu dambaysa waxay u timid ‘amiirkii shar-wadaha ahaa ee nijaasta’. ‘Ka qaad cimaamadda,’ ayaa Rabbigu xukumay, ‘oo saar taajka.’ Ilaa Masiixu qudhiisu boqortooyadiisa dhiso mooyaane, Yahuudah mar kale looma oggolaanayn inay boqor yeelato. ‘Waan afgembin doonaa, afgembin doonaa, afgembin doonaa iyada,’ ayaa ahaa amarkii Ilaah ee ku saabsanaa carshiga reer Daa’uud; ‘oo mar dambe ma jiri doonto, ilaa uu yimaado kan xaqa u leh; aniguna isaga ayaan siin doonaa.’ Yexesqeel 21:25–27.” Prophets and Kings, 450, 451.

Miller wuu saxsanaa, hase ahaatee fahamkiisu wuu koobnaa, waayo boqortooyadii Masiix dhisay markii uu dadka dhex socday ma ahayn boqortooyada dhulka ee ugu dambaysa. Weli waxaa jiri lahaa afar boqor ka dib boqortooyadii Roomaankii jaahilka ahaa. Si kastaba ha ahaatee, Masiix wuxuu iskutallaabta ka dhisay boqortooyada “nimcada,” laakiin boqortooyadaasi lagama taagin wakhtigii tobanka boqor ee Muujintii toddoba iyo tobnaad, lagumana taagin intii lagu jiray wakhtiga roobka dambe. Boqortooyada uu Masiix dhisayo maalmaha ugu dambeeya waa boqortooyadiisa “ammaanta.” Walaasha White waxay si toos ah uga hadashaa labadan boqortooyo.

Kooxdii Millerites waxay fahmeen in Masiixu boqortooyo dhisay intii lagu jiray taariikhda boqortooyadii afraad, taasna way ku saxsanaayeen, hase ahaatee fahamkoodu wuu koobnaa. Taariikhda boqortooyadii afraad, Masiixu wuxuu aasaasay boqortooyada “nimcada,” taariikhda boqortooyadii siddeedaadna wuxuu aasaasay boqortooyadiisa “ammaanta.” Taariikhdii uu aasaasay boqortooyada “nimcada,” Ruuxa Quduuska ah ayaa la soo daadiyey maalintii Bentekoste. Bentekostena waxay astaan u tahay daadinta roobka dambe, taariikhda uu ku aasaaso boqortooyadiisa “ammaanta.”

Farriintii Bentakostiga waxay ahayd farriintii sarakicidda dhab ahaan u dhacday ee Masiixa. Farriinta roobka dambe, ugu yaraan qayb ahaan, waa farriinta sarakicidda astaanta ah ee uu metelo halxiraalaha nebiyadeed ee ah kan siddeedaad oo ka mid ah toddobada, kaas oo ku rumooba bahalka, iyo weliba labada gees ee bahalka dhulka. Boqortooyooyinka afraad iyo siddeedaad waa meesha Masiixu ka aasaaso boqortooyadiisa.

Warkii ay xerti ka sameeyeen magaca Rabbiga waxay ahayd mid si kasta oo tafatiran u sax ahayd, oo dhacdooyinkii ay tilmaamaysayna xilligaasba way socdeen. “Wakhtigu waa buuxsamay, oo boqortooyadii Ilaah waa dhow dahay,” ayaa ahayd farriintoodii. Markii uu dhammaaday “wakhtigii”—sagaal iyo lixdankii toddobaad ee Daniel 9, kuwaas oo ku

ekaanayay Masiixa, “Kan la subkay”—Masiixu wuxuu helay subkidda Ruuxa ka dib baabtiiskiisii uu Yooxanaa kaga baabtiisay Urdun. Oo “boqortooyadii Ilaah” ee ay ku dhawaaqeen inay dhowdahayna waxaa la aasaasay dhimashadii Masiixa. Boqortooyadani may ahayn, sida loo baray inay rumaystaan, imbaraadooriyad dhulka ah. Sidoo kalena may ahayn boqortooyadaas mustaqbalka ah ee aan dhimanayn, oo la taagi doono marka “boqortooyada iyo taliska, iyo weynaanta boqortooyada samada oo dhan ka hoosaysa, la siin doono dadka quduusiinta Kan ugu sarreeya;” taas oo ah boqortooyo weligeed jiraysa, taas oo “xukunnada oo dhammi ay isaga u adeegi doonaan oo ay addeeci doonaan.” Daniel 7:27. Sida Kitaabka Quduuska ah loogu adeegsado, oraahda ah “boqortooyada Ilaah” waxaa loo isticmaalaa inay tilmaanto labadaba boqortooyada nimcada iyo boqortooyada ammaanta. Boqortooyada nimcada waxaa muuqaalka inoo soo bandhiga Bawlos warqaddiisa Cibraaniyada. Markuu tilmaamay Masiixa, oo ah shafeecaha naxariista badan ee “la dareema itaal-darradeenna,” rasuulku wuxuu leeyahay: “Sidaas daraaddeed aynu si geesinnimo leh ugu soo dhowaanno carshiga nimcada, si aynu naxariis u helno, oo aynu u helno nimco ina caawisa wakhtiga baahida.” Cibraaniyada 4:15, 16. Carshiga nimcadu wuxuu metelaa boqortooyada nimcada; waayo jiritaanka carshi wuxuu ka dhigan yahay jiritaanka boqortooyo. Masaallo badan oo uu ku hadlay, Masiixu wuxuu adeegsadaa oraahda ah “boqortooyada jannada” si uu ugu tilmaamo shaqada nimcada rabbaaniga ah ee quluubta dadka.

Sidaas darteed carshiga ammaantu wuxuu u taagan yahay boqortooyada ammaanta; boqortooyadanina waxaa loola jeedaa erayadii Badbaadiyaha: “Marka Wiilka Aadanahu ku yimaado ammaantiisa, isaga iyo malaa’igaha quduuska ah oo dhanba, markaasuu ku fadhiisan doonaa carshiga ammaantiisa, oo hortiisana waxaa lagu soo ururin doonaa quruumaha oo dhan.” Matayos 25:31, 32. Boqortooyadani weli waa mid mustaqbal ah. Lama taagi doono ilaa imaatinka labaad ee Masiixa.

“Boqortooyada nimcadu waxaa la aasaasay isla markiiba ka dib dhicitaankii aadanaha, markii qorshe loo dejiyey furashada jinsiga dembilayaasha ah. Markaas waxay ku jirtay qasdiga Ilaah iyo ballanqaadkiisa; rumaysadkuna dadka ayuu ka dhigi karay muwaadiniinteeda. Habase yeeshee, si dhab ah looma dhisin ilaa dhimashadii Masiixa. Xataa ka dib markii uu bilaabay hawshiisii dhulka, Badbaadiyuhu, isagoo ka daalay madax-adaygga iyo mahadnaq-la’aanta dadka, wuu ka noqon kari lahaa allabarigii Kalvari. Getsemane gudaheeda, koobkii hoogga ayaa gacantiisa ku gariiray. Xataa markaas ayuu ka tirtiri kari lahaa dhididkii dhiigga ahaa ee fooddiisa, oo uga tegi kari lahaa jinsiga dembilayaasha ah inuu ku halligmo xumaantiisa. Haddii uu sidaas yeeli lahaa, ma jiri lahayn furasho dadka dhacay. Laakiin markii Badbaadiyuhu naftiisii bixiyey, oo neeftiisii ugu dambaysay ku dhawaaqay, ‘Waa dhammaatay,’ markaas ayaa rumoobidda qorshaha furashada la hubo. Ballanqaadkii badbaadada ee lammaanahii dembiga galay loogu sameeyey Ceeden waa la ansixiyey. Boqortooyadii nimcada, oo markii hore ku jirtay ballanqaadka Ilaah, markaas ayaa la dhisay.”

Sidaas daraaddeed dhimashadii Masiixa—dhacdadaas ay xertii u arkeen burburkii ugu dambeeyey ee rajadooda—ayaa ahayd tan ka dhigtay rajadaas mid weligeed sugan. In kastoo ay u keentay niyad-jab qadhaadh, haddana waxay ahayd gunaanadkii caddaynta muujinaysay in rumaysadkoodu sax ahaa. Dhacdadii iyaga ka buuxisay baroor iyo quus waxay ahayd tii albaabka rajada u furtay ilmo kasta oo Aadan ka dhashay, oo ay ku urursanaayeen nolosha

mustaqbalka iyo farxadda weligeed ah ee dhammaan kuwa Ilaah aaminada u ah qarniyada oo dhan.

“Ujeeddooyinka naxariista aan dhammaadka lahayni waxay ku sii dhowaanayeen dhammaystirkooda, xataa iyagoo dhex maraya niyad-jabkii xertii. In kasta oo qalbiyadooda lagu kasbaday nimcada rabbaaniga ah iyo xoogga waxbariddiisa, isaga oo ‘u hadlay sidii aan nin kale weligii u hadlin,’ haddana dahabka saafiga ah ee jacaylkooda Ciise loo qabay waxaa ku dhex qasmay birta liidata ee kibirka dunyadeed iyo hamiga danaysiga ah. Xataa qolka Kormaridda, saacaddaas aadka u murugada badan markii Sayidkoodu uu durba gelayay hooska Getsemane, waxaa jiray ‘dood dhexdooda ka dhex dhacday oo ku saabsan kii ugu weyn loo aqoonsan lahaa.’ Luukos 22:24. Aragtidoodu waxay ka buuxday carshiga, taajka, iyo ammaanta, halka ay hortooda yiillean ceebta iyo silicdii beerta, hoolkii xukunka, iyo iskutallaabtii Kalvari. Waxay ahayd kibirka qalbigooda, harraadkooda ammaanta dunyadeed, waxa ku hoggaamiyey inay si aad ah ugu dheganaadaan waxbariddii beenta ahayd ee wakhtigooda, iyo inay iska dhaafaan iyaga oo aan dheg u dhigin erayadii Badbaadiyaha ee muujinayey dabeecadda runta ah ee boqortooyadiisa, isla markaana tilmaamayey silicdiisa iyo dhimashadiisa soo socota. Oo qaladaadkani waxay keeneen imtixaankii—adkaa laakiin loo baahnaa—oo loo oggolaaday in lagu saxo. In kasta oo xertu ay si qalad ah u fahmeen micnaha farriintooda, oo ay ku guuldarraysteen inay arkaan rumoobidda wixii ay filayeen, haddana waxay ku wacdiyeen digniintii Ilaah iyaga siiyey, Rabbiguna wuu abaalmarin lahaa rumaysadkooda oo wuu maamuusi lahaa addeeciddooda. Iyaga ayaa lagu aamini lahaa hawsha ah inay quruumaha oo dhan ku dhawaaqaan injiilka ammaanta leh ee Rabbigooda sara kacay. Waxay ahayd in loo diyaariyo hawshan waayo-aragnimada iyaga ula muuqatay mid aad u qadhaadh loo oggolaaday.” The Great Controversy, 347, 348.

Kitaabka Muujintii, “maanka xigmadda leh” wuxuu tiriyaa “tirada nin,” wuuna garanayaa in “ninka” uu sidoo kale yahay boqortooyadii siddeedaad, taas oo ka mid ah toddobada. “Ninkii dembiga” waa madaxa boqortooyada siddeedaad oo xukunta boqorrada iyo baayacmushtariyaasha dhulka, kuwaas oo toddobada kiniisadood ay la midoobaan si ay uga fogaadaan ceebta silica, kaas oo ku fadhiya biyo badan.

Oo wuxuu igu yidhi, Biyaha aad aragtay, ee ay dhilladu ku dul fadhido, waa dadyow, iyo badnaanno, iyo quruumo, iyo afaf. Muujintii 17:15.

“Ninkii dembiga” wuxuu talinayaa dunida siyaasadeed, maaliyadeed, diineed, iyo madaniga ah, iyo dadka oo dhan, marka laga reebo kuwa ka adkaaday bahalka, iyo sanamkiisa, iyo summaddiisa iyo tirada magiciisa.

Oo waxaan arkay wax u eg bad muraayad ah oo dab lagu qasay; oo kuwii ka adkaaday bahalkii, iyo sanamkiisii, iyo summaddiisii, iyo tirada magiciisaba, iyagoo taagan baddaas muraayadda ah, oo haya kataaradihii Ilaah. Oo waxay ku gabyeen gabaygii Muuse oo ahaa addoonkii Ilaah, iyo gabaygii Wanka, iyagoo leh, Shuqulladaadu waa weyn oo yaab badan yihiin, Rabbiyow Ilaaha Qaadirka ahow; jidadkaaguna waa caddaalad iyo run, Boqorkii quduusiinta. Muujintii 15:2, 3.

“Kuwa xigmadda leh” ee fahma “korodhka aqoonta,” marka Muujintii Ciise Masiix la furo shaabaddeeda, waa kuwa leh “fahan” oo “tiriya tirada bahalka, waayo waa tirada nin; tiradiisuna waa lix boqol iyo lixdan iyo lix.” “Fahankaas” wuxuu ka dhigan yahay qayb ka mid ah habka imtixaanka saddex-tallaabo ah ee had iyo goor dhaca marka Ciise furo shaabadda wax sii sheegid. Taas aawadeed ayaa loo xusay inay “guul ka gaadheen” “tirada magiciisa.”

In guul la helo waa in imtixaan laga gudbo, oo kuwa “xigmadda leh” ee “fahmaya” ayaa hela guusha ku xiran tirada 666, aayadduna sidoo kale waxay muujinaysaa inay jiraan siddeed boqortooyo, iyo in tan siddeedaad ay ka mid tahay toddobada. “Qarsoodigaas” waxaa lagu matalayaa Daanyeel cutubka labaad, waayo Daanyeel baryadiisu waxay ahayd inuu fahmo “qarsoodiga.” Muujinta ah inay jiraan siddeed boqortooyo, iyo in boqortooyada siddeedaad ay ka mid tahay toddobada, iyo in tirada boqortooyadaas ay tahay 666, waa qarsoodiga Daanyeel lagu matalay inuu baryadiisa ku helay, Daanyeelna wuxuu matalaa kuwa “xigmadda leh” ee Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya.

Daanyeel wuxuu matalaa “kuwa caqliga leh” ee maalmaha ugu dambeeya kuwaas oo loo furay sirta Daanyeel labaad, sirtuna waa muujinta ah in tixraaca ugu dambeeya iyo kan ugu horreeya ee boqortooyooyinka nebinnimada Kitaabka ku qoran uu yahay in sawirka ku jiraan siddeed boqortooyo. Muujintaasu waxay adkaynaysaa fahamkii Milleriyiinta ee Daanyeel cutubka labaad, hase ahaatee waxay ifaysaa toban jeer ka sii dhalaal badan marka la garto. Iftiinkeedaas, isagoo toban jeer ka sii dhalaal badan, wuxuu matalaa imtixaan ay “kuwa caqliga leh” kaga guulaystaan; waayo, boqortooyada siddeedaad oo ka mid ah toddobada, waa sidoo kale boqortooyada lixaad oo ah isbahaysi saddex-geesood ah oo ka kooban masduulaagga, bahalka, iyo nebiga beenta ah. Sidaas darteed, masduulaagga, bahalka, iyo nebiga beenta ahi dhammaantood waa boqortooyada lixaad, waxayna si wadajir ah u metelaan 666.

Nebukadnesar waxaa lagu tijaabiyey muujintii Daanyeel cutubka labaad, wuuna ku dhacay imtixaankaas. Daanyeel labaad gudaheeda, Daanyeel wuxuu matalaa “kuwa xigmadda leh” ee ka gudba imtixaanka ku saabsan qarsoodiga sanamka. Nebukadnesar cutubka saddexaad wuxuu matalaa kuwa sharka leh ee ku dhaca isla imtixaankaas. Nebukadnesar, isagoo ah boqorkii ugu horreeyey ee boqortooyadii ugu horraysay, wuxuu matalaa boqorkii ugu dambeeya ee boqortooyadii ugu dambaysay. Sidaa darteedna wuxuu matalaa “ninka dembiga,” ninka wax sii sheegidda ee toddobada kiniisadood ay qabtaan. Aadmiga waxaa la abuuray maalintii lixaad, sidaas darteed tirada lixna waa tirada binu-aadmiga. Tirada Nebukadnesar waa lix. Nebukadnesar wuxuu ku dhacay imtixaankii tirada 666, wuxuuna matalay kuwa sharka leh ee maalmaha ugu dambeeya. Isagoo calaamad u ah ninka dembiga, tiradiisu waa lix.

Boqor Nebukadnesar wuxuu sameeyey sanam dahab ah, oo dhererkiisu ahaa lixdan dhudhun, ballaciisuna lix dhudhun; oo wuxuu ka taagay bannaanka Dura, ee gobolkii Baabuloon.
Daanyeel 3:1.

Sanamka dahabka ahu waxay dhererkeedu ahaa lixdan dhudhun, ballaadhkeeduna lix dhudhun, waxaana sameeyey Nebukadnesar, kaasoo tiradiisu tahay lix. Sanamkaas waxaa loo taagay kacdoon ka dhan ah iftiinkii sanamka cutubka labaad, oo sharraxaadda saddex-geesoodka ah ee

sanamka, marka aad garato in tirada Nebukadnesar ay tahay lix, waxay u dhigantaa lix, lix, lix.

Waxaannu daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Fikirka ah in la dhiso boqortooyo iyo silsilad boqortooyo oo sii jiri doonta weligeed, waxay si xoog leh u soo jiidatay taliyaha xoogga badan ee ay quruumaha dhulku kari waayeen inay hortiisa istaagaan. Isagoo leh xamaasad ka dhalatay damac aan xuduud lahayn iyo kibir naf-jacayl ah, ayuu la tashi la galay nimankiisii xigmadda lahaa si loo ogaado sida tan loo hirgelin karo. Iyagoo illoobay daryeelladii yaabka lahaa ee la xidhiidhay riyadii sanamka weyn; iyagoo sidoo kale illoobay in Ilaaha reer binu Israa’iil, addoonkiisii Daanyeel u soo maray, uu si cad u muujiyey macnaha sanamka; iyo in fasiraaddan la xidhiidha ay nimankii waaweynaa ee boqortooyadu kaga badbaadeen dhimasho ceeb leh; iyagoo wax walba illoobay marka laga reebo doonistooda ah inay dhistaan awooddooda iyo sarrayntooda, boqorkii iyo la-taliyayaashiisii dawladeed waxay go’aansadeen in ay si kasta oo suuragal ah ugu dadaali doonaan inay Baabuloon kor u qaadaan sidii tan ugu sarraysa, uguna mudan daacadnimo caalami ah.”

“Matakii astaanta ahayd ee Ilaah boqorka iyo dadka ugu muujiyey qasdigiisa ku saabsan quruumaha dunida, ayaa haddana laga dhigay mid u adeegta ammaanta awoodda aadanaha. Fasiraaddii Daanyeel waa la diidi lahaa oo la illoobi lahaa; runta waa la qaldi lahaa oo si khaldan baa loo adeegsan lahaa. Astaantii Samadu u dejisay inay maskaxda dadka u kala bixiso dhacdooyinka muhiimka ah ee mustaqbalka, ayaa loo adeegsan lahaa in lagu horjoogsado faafidda aqoonta uu Ilaah doonayey in dunidu hesho. Sidaas daraaddeed, xeeladaha rag damac-weyni ku jiraan ayuu Shayddaan ku doonayey inuu ku qarqaladeeyo qasdiga rabbaaniga ah ee jinsiga aadanaha. Cadowga binu-aadmigu wuu ogaa in runta aan qalad lagu qasin ay tahay xoog weyn oo wax badbaadiya; laakiin marka loo adeegsado in naf la sarraysiiyo oo lagu hormariyo mashaariicda dadka, waxay isu beddeshaa awood shar leh.”

“Kaydkiiisii hodanka ahaa ee khasnadihiisa, Nebukadnesar wuxuu amray in la sameeyo sanam weyn oo dahab ah, kaas oo astaamihiisa guud ahaan la mid ahaa kii riyada lagu arkay, marka laga reebo hal qodob oo ku saabsan walaxda laga sameeyey. Inkasta oo ay caado u lahaayeen matalaado aad u qurux badan oo ilaahyadooda jaahiliga ah, haddana reer Kaldayi in weligood hore uma ay samayn wax sidaa u cajaa’ib badan oo haybad leh sida taalladan dhalaalaysa, oo dhererkeedu ahaa lixdan dhudhun, ballaceeduna lix dhudhun. Mana aha wax lala yaabo in dal ay caabudidida sanamadu si guud ugu baahsanaayeen, sawirkan quruxda badan oo qaali ah ee bannaanka Duura, oo matalayay ammaanta Baabuloon iyo weynaanteedda iyo xooggeeda, loo quduus yeelo inuu noqdo shay la caabudo. Sidaas darteedna arrintaas waa la diyaariyey, waxaana baxay amar sheegaya in maalinta quduus-ka-dhigista dhammaan ay muujiyaan daacadnimadooda ugu sarraysa ee ay u hayaan awoodda Baabuloon iyagoo ku sujuudaya sanamka hortiisa.” Prophets and Kings, 504, 505.